

Motion

1977/78: 1462

av **Bernt Ekinge och Eric Enlund**
om de disciplinära påföljderna för advokat

Vid enstaka tillfällen har det hänt att advokat så åsidosatt sina yrkesplikter att han uteslutits ur advokatsamfundet. Denna åtgärd har som regel väckt stor uppmärksamhet i massmedia. Att ett övertramp av någon av samfundets ledamöter väcker sådan uppmärksamhet ger i sig belägg för att man fäster stor vikt vid advokaternas redbarhet, självständighet och yrkesskicklighet.

I samband med sådana händelser som vi ovan angett blir ibland advokatsamfundets disciplinära verksamhet föremål för diskussion och kritik.

Enligt bestämmelser i 8 kap. rättegångsbalken skall tillsynen över advokatväsendet utövas av advokatsamfundets styrelse. Anförs klagomål mot en advokat hos styrelsen och finner styrelsen att en disciplinär påföljd kan komma i fråga, skall styrelsen hänskjuta ärendet till samfundets disciplinnämnd, som kan tilldela advokaten en disciplinär påföljd. Vederbörande advokat kan överklaga nämndens beslut i högsta domstolen.

Den disciplinära verksamheten står under överinseende av justitiekanslern, som får del av alla beslut i disciplinärenden. Han har rätt att själv påkalla disciplinär åtgärd och att överklaga disciplinnämnds beslut i högsta domstolen.

De disciplinära påföljderna är enligt rättegångsbalken uteslutning ur samfundet, varning och erinran. Uteslutning drabbar den "som i sin verksamhet uppsåtligen gör orätt eller som eljest förfar oredligt", såvida inte mildrande omständigheter motiverar att påföljden stannar vid varning. Vidare sägs i lagen att den som eljest åsidosätter de plikter som åvilar honom som advokat må tilldelas varning eller erinran eller vid synnerligen försvårande omständigheter uteslutas ur samfundet.

Spännvidden mellan de olika disciplinära åtgärderna är i dag stor. En erinran eller varning behöver i sig inte innebära några nackdelar för vederbörande advokat. Det har också visat sig att en advokat kan tilldelas flera varningar, innan det blir aktuellt med en uteslutning ur samfundet. En sådan åtgärd är å andra sidan mycket ingripande och kan bli helt ruinerande för advokaten. Från allmänna synpunkter skulle det vara en fördel om man i disciplinärt hänseende hade möjlighet att meddela även annan påföljd, som vore mer ingripande än varning eller erinran men icke så ingripande som uteslutning, t. ex. suspension eller någon form av disciplinbot.

En sådan påföljd skulle i vissa fall kunna ha en bättre effekt än varning eller erinran och bidra till att den allvarliga åtgärden uteslutning endast skulle behöva tillgripas undantagsvis. Enligt vår mening bör därför de disciplinära

påföljderna bli föremål för översyn.

Vi ifrågasätter även om den nuvarande handläggningen av disciplinärenden inom advokatsamfundet är acceptabel. På längre sikt bör handläggningen frigöras från advokatsamfundet och överföras till statlig myndighet.

Med stöd av det anförda hemställes

att riksdagen hos regeringen begär att de disciplinära påföljder som kan meddelas advokat och formerna för handläggning av sådana ärenden blir föremål för översyn.

Stockholm den 25 januari 1978

BERNT EKINGE (fp)

ERIC ENLUND (fp)

